

Kulturutskottets yttrande

1989/90:KrU1y

Radio- och TV-frågor



1989/90
KrU1y

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 16 maj 1989 beslutat inhämta kulturutskottets yttrande över motioner om radio- och TV-frågor, nämligen motionerna 1987/88:Kr231 yrkande 2, Kr244 yrkande 2, K407, K410, K411, K413, K418 yrkandena 3 och 4, K420, K426, K430 yrkande 2, 1988/89:K409, K410, K411, K412, K414 yrkande 1, K418, K431, K435 och K445.

Utskottet

Vissa utredningar, m.m.

Utredningen om åtgärder för att förbättra underlaget för massmediepolitiska bedömningar m.m.

Enligt 1987 års riksdagsbeslut om forskning (prop. 1986/87:80 bil. 6, s. 159 f, bet. KrU 16, rskr. 289) bör fr.o.m. budgetåret 1989/90 särskilda medel anvisas för åtgärder för att förbättra underlaget för massmediepolitiska bedömningar och beslut.

Med stöd av regeringens bemyndigande den 14 april 1988 tillkallades samma dag en särskild utredare (U 1988:05) med uppgift att förbereda insatser för att förbättra underlaget för massmediepolitiska bedömningar m.m. (dir. 1988:14). Utredaren — direktören för arkivet för ljud och bild Leif Larson — överlämnade i december 1988 sina förslag till åtgärder i betänkandet (SOU 1988:52) Att följa medieutvecklingen.

Utredaren har kartlagt aktuella bevaknings- och dokumentationsinsatser inom det massmediepolitiska området som görs inom såväl den offentliga som den privata sektorn. Utredaren föreslår att medel under budgetåret 1989/90 anvisas den svenska avdelningen av Nordiska dokumentationscentralen för masskommunikationsforskning (NORDICOM) för bidrag till information om forskningsresultat och till insamling och bearbetning av mediestatistik.

NORDICOM förutsätts få stor självständighet vid fördelningen av medlen mellan personal och omkostnader.

De ytterligare insatser som utredaren föreslår för tiden fr.o.m. budgetåret 1990/91 bör omfatta dokumentation av bl.a. debatt om medieutvecklingen samt av den tekniska utvecklingen på medieområdet. För ändamålet föreslås en förstärkning av resurserna till antingen kabelnämnden eller arkivet för ljud och bild (ALB).

För innevarande budgetår har riksdagen anvisat ett anslag på 348 000 kr. för bidrag till ändamål som utredaren föreslagit (prop. 1988/89:100 bil. 10 s. 461 och 462, bet. KrU22, rskr. 186). Kulturministern avser att efter remissbehandlingen av utredarens förslag återkomma till regeringen med förslag om hur en fullt utbyggd verksamhet skall utformas.

TV-utredningen

Efter regeringens bemyndigande den 13 april 1989 förordnades statssekreteraren Sverker Gustavsson som särskild utredare med uppgift att utarbeta ett underlag för ställningstagande om den framtida TV-politiken (dir. 1989:15). Utredningsarbetet har bedrivits under benämningen TV-utredningen (U 1989:04). Utredaren överlämnade i slutet av september betänkandet (SOU 1989:73) TV-politiken. Betänkandet remissbehandlas för närvarande.

Det anges att avsikten med betänkandet är att det skall kunna tjäna som underlag för diskussioner om den framtida politiken inom televisionens område, diskussioner som skall kunna leda fram till sådana beslut att det svenska TV-systemet kommer att vara väl rustat för de utmaningar som väntar under 1990-talet.

Det anges vidare att det hitintills rått en betydande enighet om följande huvudmål för TV-politiken. Alla som bor i Sverige skall kunna se på TV-program av god kvalitet. Oavsett vilka vi är skall vi kunna hitta något intressant i televisionen både när våra önskemål överensstämmer med flertalets och vid de tillfällen då de inte gör det. Televisionen skall ge olika intresseinriktningar möjligheter att komma till uttryck och den skall ha en omfattande och kvalificerad bevakning av det som händer i Sverige och världen.

Utredaren anser att dessa mål fortfarande bör ligga till grund för utformningen av TV-politiken. Däremot behöver det prövas om medlen för att förverkliga målen är ändamålsenliga i en ny mediasituation.

Efter ingående överväganden kommer utredaren fram till slutsatsen att ett fortsatt nej till reklam i svensk TV inte är en realistisk handlingslinje. Ett fortsatt avståndstagande från reklamfinansiering skulle medföra att möjligheterna att erbjuda alla svenskar ett omfattande och omväxlande TV-utbud avsevärt skulle försvåras.

Kostnaden för en tredje TV-kanal som sänds över ett rikstäckande marknät beräknas. För en TV-kanal som, inkl. nyheterna, sänder ungefär hälften egenproducerade program, uppgår den årliga kostnaden till 800 milj. kr. exkl. sändningskostnader. Dessa uppgår till ca 195 milj. kr. Samtidigt skulle den avgiftsfinansierade rundradioverksamheten tillföras hyresintäkter och vinster på 25–30 milj. kr. per år.

Tre handlingsalternativ för hur reklamfinansiering skulle kunna utnyttjas för svensk TV presenteras. Utgångspunkten har varit bl.a. att svensk television också fortsättningsvis skall verka för yttrandefrihet, mångfald och kvalitet.

Det första alternativet innebär att reklamsändningar inleds i den ena eller i bägge kanalerna i Sveriges Television. Reklaminkomsterna tillförs inte TV-bolaget direkt utan rundradioverksamheten som helhet. Reglerna för medelstillelningen till rundradiorörelsen bestäms liksom nu av riksdagen.

Det andra alternativet innebär att Sveriges Television sänder TV-program utan reklam i en kanal, medan ett programföretag som är fristående från Sveriges Radio-koncernen sänder TV-program med reklam i den andra kanalen. Sveriges Radio-koncernens verksamhet finansieras med TV-avgifter.

Det tredje alternativet innebär att Sveriges Television fortsätter sina avgiftsfinansierade sändningar utan reklam i två kanaler medan ett programföretag som är fristående från Sveriges Radio-koncernen sänder TV-program med reklam i en ny tredje kanal.

I betänkandet redovisas synpunkter på ägarformer för ett fristående svenskt TV-företag samt regler för reklam i svensk television och för reklam i kabel-TV-sändningar.

Konvention om gränsöverskridande television, m.m.

Inom Europarådets ram har tagits fram en konvention om gränsöverskridande television. I början av maj månad i år har Sverige och nio andra av medlemsstaterna som de första undertecknat konventionen.

Genom konventionen upprättas ett för Europarådets medlemsstater gemensamt regelverk som skall främja flödet av program mellan länderna samtidigt som hänsyn tas till nationell kultur och särart.

Konventionens huvudprincip är att det sändande landet svarar för att gränsöverskridande TV-sändningar, antingen de sker med hjälp av satellit eller på annat sätt, uppfyller de minimiregler för programverksamheten som ställs upp i konventionen. De mottagande länderna åtar sig att inte hindra mottagning eller vidare-sändning på sitt territorium av sändningar som uppfyller konventionens krav.

Konventionen innehåller regler för programinnehållet i allmänhet, för reklamsändningar och för s.k. sponsrade program. Det finns också regler för hur överträdelse av konventionsreglerna skall hanteras. Huvudregeln är att tvister skall lösas genom förlikning. Om de berörda staterna inte kan enas skall skiljedomsförfarande kunna tillgripas. Vidare får, som en tillfällig åtgärd i vissa fall, det mottagande landet avbryta vidare-sändning av en programkanal vars innehåll strider mot konventionens regler.

De ovan angivna minimireglerna avser bl.a. våldsskildringar, pornografi, skydd för barn och ungdom och rätt till beriktigande av uppgifter.

Konventionen träder i kraft tre månader efter det att den har ratificerats av sju stater, av vilka minst fem skall vara medlemmar av Europarådet.

Parallellt med arbetet inom Europarådet har de Europeiska Gemenskaperna (EG) utarbetat ett s.k. direktiv till medlemsstaterna om vissa föreskrifter om TV-sändningar. Det direktiv som antogs den 13 oktober 1989 överensstämmer i väsentliga delar med konventionstexten.

Radiolagsutredningen

Genom beslut den 15 maj 1985 bemyndigade regeringen det statsråd som hade till uppgift att föredra ärenden om rundradioverksamhet att tillkalla en särskild utredare för att se över den radiorättsliga lagstiftningen. Utredningen arbetar under namnet radiolagsutredningen (U 1985:05). Sedermera har utredningen fått tilläggsdirektiv.

Utredningen har lagt fram flera delbetänkanden. Enligt de ursprungliga direktiven återstår av utredningsuppdraget dels en allmän översyn av radiolagstiftningen i systematiskt, terminologiskt och lagtekniskt hänseende, dels vissa särskilda problemområden, nämligen långdistansöverföring av rundradioprogram, sändningar till satelliter, motverkande av radiostörningar, sanktioner vid överträdelser av radiorättsliga regler samt sändningar på teckenspråk till döva.

Regeringen har genom beslut den 3 maj i år gett utredningen ytterligare tilläggsdirektiv (dir. 1989:21). Uppdraget innebär följande.

Radiolagsutredningen skall föreslå den lagstiftning som behövs med anledning av det utredningsarbete som bedrivits av TV-utredningen.

Utredningen skall vidare belysa konsekvenserna av ett svenskt tillträde till konventionen om gränsöverskridande television samt lägga fram förslag till den lagstiftning som behövs.

Radiolagsutredningen skall även föreslå en kabelsändningslagstiftning som är så utformad att regler för vidare-sändning av satellitprogram blir tillämpliga oberoende av från vilken kategori av satelliter programmen sänds ut. Utredningen är oförhindrad att också föreslå andra ändringar i lagstiftningen som bedöms vara befogade med hänsyn till erfarenheterna av tillämpningen.

Sponsringsutredning

En särskild sakkunnig — Leif Larson — har i dagarna lagt fram rapporten (Ds 1989:65) Sponsring m.m. av Sveriges Radios program.

Närradioutredningen

Efter regeringens bemyndigande den 19 maj 1988 har tillkallats en särskild utredare för att utreda vissa frågor i närradions regelverk, bl.a. närradioföreningarnas ställning och sändarnas räckvidd (dir. 1988:22). Utredaren arbetar under benämningen Närradioutredningen (U 1988:07).

Utskottets allmänna synpunkter rörande motionsförslagen, m.m.

1989/90:KrU1y

Kulturutskottet vill inledningsvis framhålla att de förutsättningar som många av motionerna bygger på i väsentliga avseenden förändrats sedan motionerna väcktes. Utskottet vill härvidlag särskilt erinra om *att* det utarbetats en Europarådskonvention om gränsöverskridande television, som Sverige undertecknat, *att* det för kort tid sedan har lagts fram ett utredningsförslag om den framtida TV-politiken *samt att* en rad av de frågor som tas upp i motionerna ligger inom ramen för pågående utredningsarbete.

Etableringsfrihet på medieområdet, m.m.

Enligt motion 1987/88:K407 av Alf Svensson skall riksdagen begära förslag från regeringen som innebär fri etableringsrätt för TV-sändningar i folkrörelseregi. Motionen syftar till att det skall upprättas rikstäckande reklamfinansierade kanaler.

Utskottet vill med anledning av motionen framhålla att frågan om tillåtande av en eller flera reklamfinansierade TV-kanaler, som är rikstäckande och marksända, tas upp i ett följande avsnitt. I den övergripande etableringsfrågan finns skäl anföra följande.

I många sammanhang har det framhållits att det är ofrånkomligt med någon form av etableringskontroll rörande etersändningar, eftersom utrymmet i etern är begränsat. Förutsättningarna för distribution av TV-program har förändrats genom den utveckling som skett av möjligheter till satellitsändningar, men då det gäller marksänd TV finns knappheten på frekvenser kvar. Det blir därför nödvändigt att man även i fortsättningen har ett system med krav på tillstånd för etersändningar.

Som utförligt redovisas i ett av konstitutionsutskottet nyligen avgivet betänkande (1989/90:KU6) pågår — under medverkan av en parlamentarisk beredningsgrupp — ett arbete inom regeringskansliet som syftar till ett utvidgat grundlagsskydd för andra medier än *det tryckta* ordet, således bl.a. radio och TV. Detta arbete bör självfallet inte föregripas. Motionen avstyrks således.

Likaledes med hänvisning till det nämnda beredningsarbetet avstyrker kulturutskottet motion 1988/89:K418 (vpk), såvitt i motionen tas upp frågan om ett system med ansvarig utgivare/kanalansvarig för alla medier (yrkande 7).

Reklamfinansierade markbundna svenska televisionssändningar

Under 1980-talet har i skilda sammanhang framställts önskemål om att det skall tillskapas en svensk TV-kanal vid sidan av Sverige Radios sändningar. Kanalen skulle vara marksänd och rikstäckande. Den skulle finansieras genom reklam. Syftet med ytterligare en kanal skulle främst vara att öka variationen i det svenska TV-utbudet. Även krav på

reklamfinansiering inom Sveriges Radio — bl.a. från företrädare för centerpartiet — har framställts. I vissa sammanhang har önskemål om flera fristående TV-kanaler framställts.

Under den allmänna motionstiden 1988 och 1989 har väckts motioner av företrädare för moderata samlingspartiet och folkpartiet som sammanfattningsvis kan sägas syfta till att det snarast skall upprättas en från Sveriges Radio fristående, rikstäckande, reklamfinansierad TV-kanal som marksänds. Motionerna är följande, nämligen 1987/88:K413 (fp) yrkande 1, 1988/89:K409 (fp) yrkande 2, 1987/88:K418 (m) yrkande 4 och 1988/89:K431 (m) yrkande 1. Sistnämnda motion syftar till att det sedermera skall upprättas ytterligare TV-kanaler.

Utskottet vill med anledning av motionskraven anföra följande. I det föregående har utskottet lämnat en utförlig redovisning för innehållet i det förslag om TV-politiken som i september i år lades fram av TV-utredningen. I förslaget presenteras tre huvudalternativ för hur reklamfinansiering av svensk television skulle kunna anordnas. Samtliga förutsätter att de reklamfinansierade programmen sänds ut i ett rikstäckande nät av marksändare och att de uppfyller demokratiskt fastställda krav på kvalitet och omväxling.

Det första alternativet innebär att reklamsändningar skulle inledas i den ena eller i båda av kanalerna i Sveriges Television.

Det andra alternativet innebär att Sveriges Television delas upp i två företag, där det ena lämnar Sveriges Radio-koncernen och sänder helt reklamfinansierade program, medan det andra stannar kvar i koncernen och sänder avgiftsfinansierade program utan reklam.

Det tredje alternativet innebär att ett fristående programföretag sänder TV-program med reklam i en nyupprättad rikstäckande tredje kanal. Sveriges Television fortsätter sina avgiftsfinansierade sändningar utan reklam i två kanaler.

Betänkandet remissbehandlas för närvarande.

Utskottet anser att remissbehandlingen och den fortsatta beredningen av de frågor som tas upp i betänkandet inte bör föregripas. De ovan redovisade motionsyrkandena bör därför inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Att i den nuvarande situationen ta upp till närmare överväganden frågan om utnyttjandet av de frekvenser som behövs för ett fjärde rikstäckande TV-nät framstår inte som motiverat. Utskottet, som också hänvisar till avsnittet med rubriken Lokala radiostationer och lokala TV-stationer, m.m., avstyrker motion 1988/89:K409 (fp) i motsvarande del (yrkande 4).

Kulturutskottet anser att det inte ankommer på utskottet att redovisa några synpunkter rörande ett förslag i motion 1988/89:K411 (m) om folkomröstning (yrkandena 1 och 2).

I anslutning till att ställning tas till den framtida TV-politiken måste riksdagen också pröva vilka lagändringar som behövs. Som framgår av föregående avsnitt är frågan om huruvida reklam skall tillåtas i svensk TV en central fråga i sammanhanget. Radiolagsutredningen har i uppdrag att föreslå den lagstiftning som behövs med anledning av det utredningsarbete som resulterat i betänkandet TV-politiken. Utskottet anser med hänsyn härtill och till att frågan om reklam i radio har ett nära samband med frågan om reklam i TV att motionsyrkanden, vari lagstiftningsfrågan på området tas upp, inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd. Detta gäller motionerna 1987/88:K418 (m) yrkande 3 i motsvarande del, 1988/89:K411 (m) yrkande 4 i motsvarande del och 1987/88:K426 (m) yrkande 2.

Om reklam blir tillåten i marksänd TV kan, som framgår av det nämnda betänkandet, även reglerna om reklam i kabelsändningslagstiftningen behöva förändras. Med hänsyn till radiolagsutredningens uppdrag erfordras enligt utskottets mening inte något riksdagens initiativ i detta avseende. Motion 1988/89:K411 yrkande 3 avstyrks därför.

Med hänvisning till den i dagarna framlagda rapporten (Ds 1989:65) Sponsring m.m. av Sveriges Radios program avstyrks även motionerna 1987/88:K418 yrkande 3 och 1988/89:K411 yrkande 4, båda yrkandena i den mån de inte behandlats ovan.

Av det ovan sagda följer att utskottet avstyrker även motion 1988/89:K414 (mp), såvitt däri yrkas att riksdagen skall begära förslag till lagstiftning om köpfrid innebärande att alla former av reklam i etermedia förbjuds (yrkande 1).

Lokala radiostationer och lokala TV-stationer, m.m.

I en rad motioner framställs yrkanden som rör upprättandet av fristående radiostationer eller fristående TV-företag som skulle ha lokala eller regionala etersändningar. Enligt några av yrkandena skulle det vara fråga om en försöksverksamhet eller en verksamhet som var begränsad till viss del av landet. Motionerna är följande, nämligen 1987/88:Kr231 (fp) yrkande 2, 1987/88:Kr244 (m) yrkande 2, 1987/88:K413 (fp) yrkande 2, 1987/88:K420 (c) yrkande 1, 1987/88:K426 (m) yrkande 1, 1988/89:K409 (fp) yrkandena 1 och 3, 1988/89:K410 (c), 1988/89:K412 (m), 1988/89:K431 (m) yrkande 2 och 1988/89:K435 (m).

Då det gäller TV-sändningar av företag utanför Sveriges Radio-koncernen vill utskottet framhålla följande.

Som utskottet tidigare nämnt är tillgången till frekvenser för TV-sändningar en begränsad resurs. För närvarande är de sändningsfrekvenser som tilldelats Sverige disponerade på sådant sätt att utöver de båda kanaler som nu utnyttjas, ytterligare två rikstäckande kanaler skall kunna tas i bruk. Det torde inte vara möjligt att, annat än i mycket begränsad omfattning, inleda lokala eller ännu mindre regionala TV-sändningar, utan att de frekvenser som i dag är avsedda för de

outnyttjade riksnäten tas i anspråk. Enligt utskottets mening bör ett beslut som får sådana konsekvenser inte fattas förrän riktlinjerna för TV-politiken i stort har lagts fast.

I flera av motionsyrkandena förutsätts att de lokala TV-kanalerna skall finansieras med reklam. Utskottet vill därför hänvisa till vad som anförs i betänkandet TV-politiken om reklam som finansieringskälla för svensk television (s. 106—107). Utredningen anför bl.a. att om sådan reklam skall införas bör man eftersträva att reklam-TV-företaget får en dominerande ställning på marknaden för TV-reklam samt att reklam i rikssändningar i Sverige inte låter sig kombineras med reklam i lokala TV-sändningar.

På grund av det anförda — och då det övergripande ställningstagandet till vår framtida TV-politik bör ske sedan beredningen av de i betänkandet om TV-politiken upptagna frågorna slutförts — avstyrker utskottet de här aktuella motionsyrkandena.

Inte heller då det gäller fristående radiostationer med lokala eller regionala sändningar är utskottet berett förorda att riksdagen tar något initiativ med anledning av motionsförslagen. Man kan nämligen inte heller i fråga om radiosändningar bortse från föreliggande önskemål om reklamfinansiering. Man kan vidare inte bortse från det uppdrag som närradioutredningen har. Den skall nämligen bl.a. pröva frågan om sändarnas räckvidd, något som kan få betydelse för tillgången på frekvenser för andra sändningar än närradiosändningar. Även andra frågor som prövas av utredningen kan ha betydelse för bedömningen av frågan om fristående lokala radiostationer av annat än föreningskaraktär.

Kabelsändningar, m.m.

Vissa allmänna frågor

I motion 1987/88:K420 (c) tas upp frågan om innehållet i uttalanden som gjorts av regeringen och kulturministern om utvecklingen på kabel- och satellit-TV-området (yrkande 2).

Utskottet, som noterar att motionen väcktes för uppemot två år sedan, anser att den inte bör påkalla någon riksdagens åtgärd i här aktuell del. Vad som anförs i motionen ger utskottet anledning att hänvisa till den i det föregående lämnade redovisningen om åtgärder för att förbättra underlaget för massmediepolitiska bedömningar m.m.

Enligt två partimotioner från vpk — 1987/88:K411 yrkande 2 och 1988/89:K418 yrkande 5 — skall ett medieråd inrättas. I förstnämnda motion framställs vidare ett yrkande om ett moratorium för kabelutbyggnaden (yrkande 1), och i sistnämnda motion föreslås att det skall tillsättas en medieombudsman med talerätt i domstol (yrkande 6).

Enligt motionärerna skulle ett medieråd ta fram beslutsunderlag om den medieutveckling som pågår och därmed stärka det demokratiska inflytandet över utvecklingen.

Utskottet har avstyrkt förslag om ett medieråd i yttrande till konstitutionsutskottet för två år sedan (KrU 1987/88:1y). Därvid har utskot-

tet, som hänvisar till nämnda yttrande, bl.a. pekat på att kabellagstiftningen är av provisorisk karaktär, att det finns en risk för att en alltför hård reglering av kabelnäten får den effekten att satellitmottagningen alltmer styrs över till de enskilda hushållen eller i vart fall till icke reglerade, mindre enheter, samt att det skall inrättas en särskild forskningsresurs med massmediepolitisk inriktning (se yttrandet s. 24, 26 och 27 i bet. KU 1987/88:21). Som tidigare redovisats har vissa medel anvisats för en sådan resurs, och ytterligare åtgärder planeras.

Utskottet avstyrker de ovan redovisade motionsyrkandena.

Innehållet i kabelsändningslagstiftningen

I en rad motionsyrkanden tas upp frågan om innehållet i kabellagstiftningen. Vissa av yrkandena har ett innehåll som är likartat med yrkanden som behandlats av utskottet i yttrande till konstitutionsutskottet hösten 1987 (KrU 1987/88:1y, KU 1987/88:21). Utskottet hänvisar till nämnda yttrande. Samtidigt vill utskottet framhålla att — i enlighet med vad som inledningsvis angetts — de förutsättningar som motionerna bygger på i väsentliga avseenden ändrats sedan motionerna väcktes. Utskottet vill härvidlag erinra om att den av bl.a. Sverige undertecknade konventionen om gränsöverskridande television innehåller ett regelverk som skall främja flödet av program mellan länderna samtidigt som hänsyn tas till nationell kultur och särart. Konventionen innehåller bl.a. att de sändande länderna åtar sig att se till att TV-sändningar som kan tas emot i andra länder följer vissa minimiregler om t.ex. våldsskildringar, pornografi och skydd för barn och ungdom. De mottagande länderna åtar sig att inte förhindra mottagning av sändningar eller vidare-sändning av sändningar som överensstämmer med konventionens regler. Vidare vill utskottet erinra om att radiolagsutredningen skall belysa konsekvenserna av ett svenskt tillträde till konventionen samt lägga fram förslag till den lagstiftning som behövs, att utredningen skall föreslå en kabelsändningslagstiftning som är så utformad att regler för vidare-sändning av satellitprogram blir tillämpliga oberoende av från vilken kategori av satelliter programmen sänds ut samt att utredningen är oförhindrad att också föreslå andra sådana ändringar i lagstiftningen som bedöms vara befogade med hänsyn till erfarenheterna av tillämpningen.

Med hänvisning till det pågående utredningsarbetet anser utskottet att det inte är meningsfullt att nu göra en detaljprövning av innehållet i de här aktuella motionsyrkandena, eftersom resultatet av nämnda arbete självfallet måste avvaktas innan i vart fall någon mera väsentlig ändring av kabelsändningslagstiftningen kan komma i fråga. Utskottet anger i det följande motionsyrkandena och vilken inriktning de har. I något fall ges en ytterligare kommentar till kraven.

I motionerna 1987/88:K410 (s) yrkande 1, 1987/88:K430 (vpk) yrkande 2 och 1988/89:K418 (vpk) yrkandena 1 och 2 framställs krav som syftar till internationella överenskommelser på medieområdet

eller till sådana ändringar i vår kabellagstiftning som har ett samband med innehållet i konventionen om gränsöverskridande televisionssändningar.

Kabelnämndens befogenheter bl.a. då det gäller att hindra vidare-sändning av satellitsändningar har berörts i det ovan nämnda yttrandet av utskottet (KrU 1987/88:1y). Samma eller liknande förslag som de i yttrandet behandlade tas upp i motion 1987/88:K410 (s) yrkandena 2, 4 och 5. Yrkande 3 i samma motion har samband med yrkande 2. Även i motion 1988/89:K418 (vpk) yrkande 4 tas upp en fråga om nämndens befogenheter.

I två motioner — 1987/88:K420 (c) yrkande 3 och 1988/89:K418 (vpk) yrkande 3 — tas från skilda utgångspunkter upp frågan om tillståndsplikt för vidare-sändning av satellitprogram från även andra satelliter än kommunikationssatelliter. Radiolagsutredningen har, som ovan angetts, ett uttryckligt uppdrag att lägga fram förslag om sådana ändringar av lagstiftningen att regler för vidare-sändningen skall kunna tillämpas oberoende av satellitens art.

Eftersom radiolagsutredningen bl.a. är oförhindrad att föreslå ändringar i kabelsändningslagstiftningen som grundas på erfarenheterna av tillämpningen finns det anledning utgå från att utredningen också kommer att överväga vilka regler som bör gälla för kabelnät av olika storlekar. Denna fråga har tagits upp i motionerna 1987/88:K420 (c) yrkande 4 och 1988/89:K445 (c).

Stockholm den 7 november 1989

På kulturutskottets vägnar

Ingrid Sundberg

Närvarande: Ingrid Sundberg (m), Åke Gustavsson (s), Maja Bäckström (s), Berit Oscarsson (s), Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Anders Nilsson (s), Lars Ahlmark (m), Sylvia Pettersson (s), Erkki Tammenoksa (s), Leo Persson (s), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp), Stina Gustavsson (c), Alexander Chrisopoulos (vpk), Kaj Nilsson (mp) och Ulla Berg (s).

Avvikande meningar

1. Reklamfinansierade markbundna svenska televisionssändningar, Lagstiftningsfrågor, m.m. om finansiering av etermedier genom reklam eller sponsring, Lokala radiostationer och lokala TV-stationer, m.m.

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m) och Margareta Fogelberg (fp) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Utskottet vill" och på s. 8 slutar med "än föreningskaraktär" bort ha följande lydelse:

Sedan riksdagen senast — i december 1988 (bet. KU 1987/88:21, ytr. KrU1y) — behandlade krav av företrädare för moderata samlingspartiet och folkpartiet om upprättande av en från Sveriges Radio fristående, rikstäckande reklamfinansierad TV-kanal med markbundna sändningar, har utvecklingen på TV-området varit sådan att det nu är nödvändigt att riksdagen fattar beslut i frågan om huruvida reklam skall tillåtas i svensk TV. Utskottet anser nämligen att om beslut i frågan skjuts upp ytterligare, det i praktiken blir för sent att upprätta en reklamfinansierad kanal som har möjlighet att inom rimlig tid skaffa sig sådana intäkter att den framgångsrikt kan konkurrera med utländska satellitsändningar. En reklamfinansierad svensk TV-kanal med goda resurser är viktig *dels* därför att det är möjligt att på en sådan kanal ställa programkrav som bl.a. ger medborgarna tillgång till ett mångsidigt utbud av program som är kvalitetsmässigt högtstående, *dels* därför att svenska företag inte bör vara hänvisade till uteslutande utländska kanaler för att få annonsera sina produkter i TV på den svenska hemmamarkanden.

TV-reklam förekommer nu i så gott som alla europeiska stater. Erfarenheterna från jämförbara länder tyder på att farhågorna för negativa effekter av TV-reklam varit överdrivna. Betänkandet om TV-politiken ger ett klart belägg för denna slutsats. Betänkandet bekräftar också att den lösning som bör väljas är den som sedan länge förordats av företrädare för moderata samlingspartiet och folkpartiet, nämligen att ett fristående programföretag får tillstånd att sända TV-program med reklam i en nyupprättad rikstäckande tredje kanal. Sveriges Television bör få fortsätta sina avgiftsfinansierade sändningar utan reklam i två kanaler.

Yttrandefriheten och mångfalden i det svenska TV-utbudet kommer att ökas om den angivna lösningen väljs.

Det fristående TV-företaget bör träffa avtal med staten om villkoren för verksamheten.

Reklamtiden bör begränsas. Reklaminslagens förläggning bör regleras i avtalet.

Utskottet vill slutligen framhålla att utskottets klara ställningstagande för en ny, reklamfinansierad TV-kanal har den betydelsen att de olika intressenterna på TV-området redan nu får klart besked om riksdagens ställningstagande till den viktigaste av de nu aktuella TV-frågorna.

Regeringen bör snarast förelägga riksdagen erforderliga förslag rörande upprättande av en sådan reklamfinansierad TV-kanal som angetts i det föregående.

Vad utskottet sålunda anfört med anledning av de här aktuella motionerna — 1987/88:K413 (fp) yrkande 1, 1988/89:K409 (fp) yrkande 2, 1987/88:K418 (m) yrkande 4 och 1988/89:K431 (m) yrkande 1 — bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet förutsätter att regeringen i samband med beredning av ärendet om en reklamfinansierad TV-kanal och den framtida TV-politiken i övrigt också närmare överväger frågan om utnyttjandet av de frekvenser som behövs för ett fjärde rikstäckande TV-nät. Motion 1988/89:K409 (fp) i motsvarande del (yrkande 4) påkallar därför inte någon riksdagens åtgärd.

Kulturutskottet anser att det inte ankommer på utskottet att redovisa några synpunkter rörande ett förslag i motion 1988/89:K411 (m) om folkomröstning (yrkandena 1 och 2).

Lagstiftningsfrågor, m.m. om finansiering av etermedier genom reklam eller sponsring

Utskottets ställningstagande i föregående avsnitt gör det nödvändigt att lagstiftningen anpassas till en medievärld som rymmer en reklamfinansierad svensk TV-kanal. Även rätten till sponsring bör — mot bakgrund av den nyligen framlagda utredningen — närmare prövas av statsmakterna.

Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna 1987/88:K418 (m) yrkande 3, 1988/89:K411 (m) yrkandena 3 och 4 och 1987/88:K426 (m) yrkande 2 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Innebörden av utskottets ställningstagande i det föregående är att motion 1988/89:K414 (mp) om förbud mot alla former av reklam i etermedia bör avstyrkas (yrkande 1).

Lokala radiostationer och lokala TV-stationer, m.m.

Inom ramen för vad som är tekniskt möjligt med hänsyn till de frekvenser som tilldelats Sverige bör möjligheter finnas att upprätta lokala och regionala stationer på radio- och TV-området. Regeringen bör lägga fram förslag om hur dessa möjligheter skall kunna utnyttjas. Förslag bör föreläggas riksdagen i samband med förslag om den reklamfinansierade TV-kanalen.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna med anledning av följande motioner, nämligen 1987/88:Kr231 (fp) yrkande 2, 1987/88:Kr244 (m) yrkande 2, 1987/88:K413 (fp) yrkande 2, 1987/88:K420 (c) yrkande 1, 1987/88:K426 (m) yrkande 1, 1988/89:K409 (fp) yrkandena 1 och 3, 1988/89:K410 (c), 1988/89:K412 (m), 1988/89:K431 (m) yrkande 2 och 1988/89:K435 (m).

2. Tillståndsplikt för kabelnät

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp) och Stina Gustavsson (c) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Eftersom radiolagsutredningen" och slutar med "1988/89:K445 (c)" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det angeläget att reglerna för vilka kabelnät som skall omfattas av tillståndsplikt för trådsändningar ändras. Starka skäl talar för att — om tillståndsplikten över huvud skall bibehållas — det utan tillstånd bör få bedrivas sändningar i betydligt större utsträckning än vad de nuvarande bestämmelserna medger, dvs. nät med sändningar som når högst 100 bostäder.

Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna 1987/88:K420 (c) yrkande 4 och 1988/89:K445 (c) bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Lokala radiostationer och lokala TV-stationer, m.m.

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "I en" och på s. 8 slutar med "än föreningskaraktär" bort ha följande lydelse:

Som utförligt utvecklas i motioner av företrädare för centerpartiet — 1987/88:K420 yrkande 1 och 1988/89:K410 — är det angeläget att regler utformas för ett utnyttjande av frekvenser som tilldelats Sverige för markbundna TV-sändningar. Eftersom man inte kan räkna med att mindre orter och glesbygder i allmänhet kan nås av det ökade TV-utbudet med hjälp av kabeltekniken är det viktigt att frekvenserna utnyttjas för en television på lokal och regional grund. Ur allmänskulturell synvinkel är det också angeläget att reglerna får en sådan utformning att framväxten av en decentraliserad TV-produktion främjas.

Fristående TV-sändningar bör grundas på någon form av statlig koncession. Utskottet ansluter sig till de riktlinjer för ett koncessions-system som framlagts i motion 1988/89:K410 (motiveringen i 1988/89:Kr236). Dessa innebär i korthet följande. Projekt som ger god geografisk täckning bör ges företräde. Ingen intressent bör ha en dominerande ställning i företag eller projekt som får koncession. Projekt där ideella organisationer, folkbildningsorganisationer, högskolor, ortspress eller andra bärare av allmänna intressen medverkar bör ges företräde. Koncession bör vara tidsbegränsad.

I enlighet med det anförda bör ett utredningsarbete påbörjas snarast. Som ett led i detta arbete bör några försöksprojekt startas.

Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motion 1987/88:K420 yrkande 1 och motion 1988/89:K410 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Genom utskottets ställningstagande tillgodoses i allt väsentligt motionerna 1987/88:K413 (fp) yrkande 2, 1988/89:K409 (fp) yrkande 3, 1988/89:K412 (m) och 1987/88:K426 (m) yrkande 1.

Då det gäller fristående radiostationer med lokala eller regionala sändningar är utskottet inte berett förorda att riksdagen tar något initiativ med anledning av i ärendet aktuella motionsförslag. Redovisningen av de uppdrag som närradioutredningen har bör avvaktas. Utskottet avstyrker därför följande motioner, nämligen 1987/88:Kr231 (fp) yrkande 2, 1988/89:K409 (fp) yrkande 1, 1987/88:Kr244 (m) yrkande 2, 1988/89:K431 (m) yrkande 2 och 1988/89:K435 (m).

4. Lagstiftningsfrågor, m.m. om finansiering av etermedier genom reklam eller sponsring, Medieråd m.m., Innehållet i kabelsändningslagstiftningen

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "I anslutning" och slutar med "(yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

Företrädare för vänsterpartiet kommunisterna har i olika sammanhang mycket klart tagit avstånd från tanken på reklam i svensk TV. Därvid har framhållits att kostnaderna för reklam i TV kommer att slutligen belasta TV-tittarna i form av högre priser på konsumtionsvaror. Till det sagda kommer att man ingalunda kan räkna med att det blir någon kvalitetshöjning med reklamfinansierad TV. Sådan TV kommer — medvetet eller omedvetet — att uteslutande ha som mål att programmen skall nå så stora grupper som möjligt. Kvaliteten får därmed komma i andra hand. Programpolitiska regler kan endast i begränsad utsträckning förhindra en sådan programpolitik. Enligt utskottets mening måste TV-politiken inriktas på att stärka Sveriges Radios ställning.

Utskottet har anledning utgå från att vid den pågående remissomgången rörande betänkandet om TV-politiken utskottets synpunkter blir närmare belysta och det har därför inte funnits anledning att påyrka ett avbrytande av remissförfarandet.

Sponsringsreglerna för Sveriges Radio bör skärpas i syfte att garantera Sveriges Radios oberoende ställning. Det finns dock skäl avvakta den fortsatta beredningen av den nyligen framlagda rapporten om sponsring.

I enlighet med det anförda anser utskottet att riksdagen med anledning av motion 1988/89:K414 (mp) som sin mening ger regeringen till känna att alla former av reklam i etermedia skall förbjudas (yrkande 1). Motionerna 1987/88:K418 (m) yrkande 3, 1988/89:K411 (m) yrkandena 3 och 4 och 1987/88:K426 (m) yrkande 2 bör inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Utskottet har" och på s. 9 slutar med "redovisade motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det viktigt med ett demokratiskt inflytande över utbyggnaden av kabel-TV. Utskottet tillstyrker det i två motioner — 1987/88:K411 (vpk) yrkande 2 och 1988/89:K418 (vpk) yrkande 5 — framförda förslaget om ett medieråd. I medierådet bör experter av olika slag mötas och kabelutbyggnaden prövas i ett samhällligt och kulturpolitiskt perspektiv. Rådet skall, som namnet säger, ha endast en rådgivande funktion. Till hjälp bör medierådet, som föreslås i motion 1988/89:K418, ha en medieombudsman med talerätt vid domstol (yrkande 6). Det är också nödvändigt med ett moratorium för kabelutbyggnaden. Utskottet tillstyrker därför också motion 1987/88:K411 yrkande 1.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Med hänvisning" och på s. 10 slutar med "satellitens art" bort ha följande lydelse:

När den konvention om gränsöverskridande television som bl.a. Sverige undertecknat träder i kraft, får vi ett internationellt regelverk som utgör ett första steg på vägen mot en television i Europa som, då det gäller sändningar som omfattas av konventionen, uppfyller högt ställda krav i fråga om bl.a. att motverka underhållningsvåldet och att skydda barn och ungdom. Enligt utskottets mening är det viktigt att regeringen utan att avvakta effekterna av konventionen arbetar vidare mot målet att satellit- och kabelsändningar som tas emot i Sverige skall uppfylla i allt väsentligt samma krav som nu gäller för Sveriges Televisions sändningar. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna 1987/88:K410 (s) yrkande 1, 1987/88:K430 (vpk) yrkande 2 och 1988/89:K418 (vpk) yrkandena 1 och 2 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet tillstyrker förslaget i motion 1988/89:K418 (vpk) att riksdagen skall begära förslag i syfte att särskilja kabelnämndens uppgifter som förvaltningsmyndighet och åklagare så att kabelnämnden blir förvaltningsmyndighet och att den juridiska behandlingen fullgörs i domstol (yrkande 4).

Kabelnämndens befogenheter bl.a. då det gäller att hindra vidare-sändning av satellitsändningar har berörts i det ovan nämnda yttrandet av utskottet (KrU 1987/88:1y). Samma eller liknande förslag som de i yttrandet behandlade tas upp i motion 1987/88:K410 (s) yrkandena 2, 4 och 5. Yrkande 3 i samma motion har samband med yrkande 2. Utskottet förutsätter att förslagen noga övervägs under det utredningsarbete som görs av radiolagsutredningen. Med hänsyn härtill påkallar yrkandena inte någon riksdagens åtgärd.

Radiolagsutredningar har, som ovan angetts, ett uttryckligt uppdrag att lägga fram förslag om sådana ändringar av lagstiftningen att regler för vidaresändningen skall kunna tillämpas oberoende av satellitens art. Utskottet anser sig därför kunna utgå från att regeringen förelägger riksdagen förslag som tillgodoser yrkande 3 i motion 1988/89:K418 (vpk). Ställningstagandet innebär samtidigt att yrkande 3 i motion 1987/88:K420 (c) avstyrks.

5. Allmänna synpunkter rörande motionsförslagen, m.m., Reklamfinansierade markbundna svenska televisionssändningar, Lagstiftningsfrågor, m.m. om finansiering av etermedier genom reklam eller sponsring, Medieråd m.m., Innehållet i kabelsändningslagstiftningen

Kaj Nilsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som har rubriken "Utskottets allmänna synpunkter rörande motionsförslagen, m.m." bort utgå.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Utskottet anser" och på s. 7 slutar med "(yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

De kulturpolitiska målen från 1974 står fast. Att etablera reklamfinansierade markbundna svenska TV-sändningar strider mot dessa grundläggande mål. Även de ursprungliga skälen för en TV i allmänhetens och samhällets tjänst kvarstår. Något väsentligt nytt har egentligen inte inträffat som föranleder ändring i den nuvarande grundläggande inställningen till etableringskontroll.

Utskottet konstaterar att remissbehandling av utredningen TV-politiken därvid inte kan bidra till någon förändring. Det måste vara ett både konsument- och kulturpolitiskt mål att hålla svensk TV fri från kommersiell reklam, reklam som konsumenterna inte bett om. Grundsynen är att uppnå köpfrid. De ovan redovisade motionerna avstyrks därför.

Att i (= utskottet 11 rader) eller sponsring.

Med hänvisning till vad utskottet ovan anfört om etableringskontroll avstyrks motionerna 1987/88:K418 (m) yrkande 3 i motsvarande del, 1988/89:K411 (m) yrkande 4 i motsvarande del och 1987/88:K426 (m) yrkande 2. Även motion 1988/89:K411 yrkande 3 avstyrks.

Med hänvisning (= utskottet 4 rader) behandlats ovan.

Utskottet är inte motståndare till all slags reklam, men vi vill begränsa den eller ge den nya former. Den "reklam" som vi kallar produktinformation, dvs. sådan som konsumenterna själva får söka upp, är acceptabel. Grundsynen är köpfrid; vi skall själva få välja den produktinformation vi vill ta del av. Däremot är reklam som tränger sig på oss utan att vi bett om det oacceptabel. Detta gäller särskilt reklam i radio och TV, som ju anses ha stor genomslagskraft. Utskottet finner det särskilt angeläget att skydda speciellt barn och ungdom mot den.

Människorna skall få rätt att ostört kunna välja den varu- eller produktinformation som de önskar för att kunna göra rationella och kunniga köpval som konsument. Det är också förutsättning för ett väl fungerande marknadsekonomiskt samhälle.

Därmed skulle vi slippa mycket av den manipulerande kommersiella reklamen som vi inte efterfrågar, framför allt reklam i radio och TV. Det måste vara ett både konsument- och kulturpolitiskt önskvärt samhällsmål. Utskottet tillstyrker därför motion 1988/89:K414 (mp) såvitt däri yrkas att riksdagen skall begära förslag till lagstiftning om köpfrid innebärande att alla former av reklam i etermedia förbjuds (yrkande 1).

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Utskottet har" och på s. 9 slutar med "redovisade motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det viktigt med ett demokratiskt inflytande över utbyggnaden av kabel-TV. Utskottet tillstyrker det i två motioner – 1987/88:K411 (vpk) yrkande 2 och 1988/89:K418 (vpk) yrkande 5 – framförda förslaget om ett medieråd. I medierådet bör experter av

olika slag mötas och kabelutbyggnaden prövas i ett samhälleligt och kulturpolitiskt perspektiv. Rådet skall, som namnet säger, ha endast en rådgivande funktion. Till hjälp bör medierådet, som föreslås i motion 1988/89:K418, ha en medieombudsman med talerätt vid domstol (yrkande 6). Det är också nödvändigt med ett moratorium för kabelutbyggnaden. Utskottet tillstyrker därför också motion 1987/88:K411 yrkande 1.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "I en" och på s. 10 slutar med "satellitens art" bort ha följande lydelse:

Kabellagstiftningen och de. efter endast ett par år havererade tillämpning äventyrar möjligheterna att förverkliga de kulturpolitiska målen.

Kabelnämndens beslut den 23 februari 1989 om Astrasatelliten innebär i princip att regelsystemet för vidareändning av satellitprogram i kabelnät upphävs. Det är numera helt fritt att via satellit sända hur mycket reklam, våld, pornografi och rashets som helst rakt in i de svenska hemmen.

Reklamregeln i kabellagen grundas på tanken att svensk radio och TV skall hållas fria från kommersiell reklam. Tillåts reklam på ett ställe så minskar motivet för att hålla den borta från andra ställen.

Det hänvisas i utredningen om TV-politiken till Europarådets konvention om gränsöverskridande television, vilken undertecknats av den svenska regeringen. Denna innehåller emellertid endast minimiregler för våld, pornografi och rasdiskriminering. När det gäller reklamreglerna ger de snarare utrymme för en ohämmad reklamutveckling. Enligt konventionen får reklam avbryta program. Detta gäller även seriösa kulturprogram.

Utskottet anser att utredningen om TV-politiken inte ger en förut-sättningslös syn på denna problematik. Den saknar diskussion om konsekvenserna för kulturen och inte minst för barn och ungdom. Utlandserfarenheter, särskilt från Frankrike, visar entydigt riskerna med kommersiell TV.

I vårt land sker tillväjningsprocessen genom TV 3 som riktar sina sändningar framför allt till barn och ungdomar. Det sker främst på morgnarna. Varje kvart i genomsnitt förekommer våldsinslag. Det blir också mycket stillasittande framför TV för barnen, vilket föranlett sämre motorik och förändrat beteende i deras lekar.

Framtiden för satellit-TV är inte så ljus som TV-utredaren och näringslivet vill ge sken av.

Enligt utskottets uppfattning får kommersiella krafter och teknik inte bestämma över politiken. Det måste vara tvärtom. Sverige har en ur västeuropeisk synvinkel unik mediesituation. Det finns all anledning att slå vakt om den. Utskottet anser att de kulturpolitiska målen från 1974 som också låg till grund för besluten om utformningen av kabellagen och ansvarighetslagen alltså bör gälla och också nu ligga till grund för bedömningen av satellit-TV- och kabel-TV-frågan.

Radiolagsutredningen har, som ovan angetts, ett uttryckligt uppdrag att lägga fram förslag om sådana ändringar av lagstiftningen att regler för vidareändringen skall kunna tillämpas oberoende av satellitens art.

Enligt utskottets mening måste alla satellittyper föras in under kabellagen så att regler om reklam, våld, pornografi och rashets åter kan tillämpas. Det regellösa tillståndet som nu råder kan inte accepteras. Åtgärder måste vidtas omedelbart. Det finns således ingen som helst anledning att avvakta ytterligare utredning.

Mot bakgrund härav tillstyrker utskottet motion 1988/89:K418 (vpk) yrkande 3. Motion 1987/88:K420 (c) yrkande 3 avstyrks.

Enligt utskottets mening är det viktigt att regeringen utan att avvakta effekterna av konventionen om gränsöverskridande television arbetar vidare mot målet att satellit- och kabelsändningar som tas emot i Sverige skall uppfylla i allt väsentligt samma krav som nu gäller för Sveriges Televisions sändningar. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna 1987/88:K410 (s) yrkande 1, 1987/88:K430 (vpk) yrkande 2 och 1988/89:K418 (vpk) yrkandena 1 och 2 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet tillstyrker förslaget i motion 1988/89:K418 (vpk) att riksdagen skall begära förslag i syfte att särskilja kabelnämndens uppgifter som förvaltningsmyndighet och åklagare så att kabelnämnden blir förvaltningsmyndighet och att den juridiska behandlingen fullgörs i domstol (yrkande 4).

Kabelnämndens befogenheter bl.a. då det gäller att hindra vidare-sändning av satellitsändningar har berörts i ett tidigare yttrande av utskottet (KrU 1987/88:ly). Samma eller liknande förslag som de i yttrandet behandlade tas upp i motion 1987/88:K410 (s) yrkandena 2, 4 och 5. Yrkande 3 i samma motion har samband med yrkande 2. Utskottet förutsätter att förslagen noga övervägs under det utredningsarbete som görs av radiolagsutredningen. Med hänsyn härtill påkallar yrkandena inte någon riksdagens åtgärd.

Särskilt yttrande

Reklamfinansierade marksända svenska televisionssändningar

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anför:

I anslutning till behandlingen av motioner om en reklamfinansierad svensk TV-kanal vill vi erinra om att företrädare för centerpartiet i olika sammanhang och senast i samband med behandlingen under våren 1989 av frågor om Sveriges Radios verksamhet framlagt förslag om finansiering av Sveriges Television genom reklam i en av kanalerna som ett komplement till avgiftsfinansieringen (se bet. 1988/89:KrU21). Vårt förslag är nu i praktiken föremål för remissbehandling, eftersom ett av de tre alternativ som lagts fram av TV-

utredningen innehåller att reklam skall tillåtas i den ena eller i bägge kanalerna i Sveriges Television (alternativ 1). Vi får anledning att i annat sammanhang återkomma till vårt förslag.

